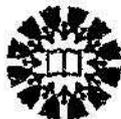

Le renouveau de la critique littéraire en France

Nasrine KHATTATE Jaleh KAHNAMOUIPOUR

**Téhéran
2015/1394**

**Centre d'études pour l'élaboration de manuels d'enseignement
des sciences humaines dans les universités (SAMT)
Centre de recherche et de développement des sciences humaines**

زبان و ادبیات فرانسه ۵۴

KHATTATE, Nasrine

سرشناسه: خطاط، نسرین دخت، ۱۳۲۳-

عنوان و نام پدیدآور: *Le renouveau de la critique littéraire en France/Nasrine Khattate, Jaleh KAHNAMOUPOUR.*

مشخصات نشر: تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: هفت، ۲۹۹ ص.

فروست: «سمت»؛ ۱۸۸۳. زبان و ادبیات فرانسه؛ ۵۴.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۲-۰۱۳۱-۹. ۸۵۰۰۰ ریال.

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: فرانسه.

یادداشت: پشت جلد به فارسی: آخرین جریانهای نقد ادبی در فرانسه.

یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۸۷-۲۹۹.

موضوع: نقد ادبی — فرانسه

موضوع: ادبیات فرانسه — تاریخ و نقد

شناسه افزوده: کهنمویی پور، زاله، ۱۳۲۴-

شناسه افزوده: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی.

Centre d'études pour l'élaboration de manuels d'enseignement des sciences humaines dans les universités "SAMT", Centre de recherche et de développement des sciences humaines.

رده‌بندی کنگره: ۷ ن ۶ خ ۸۱/ PN

رده‌بندی دیویی: ۸۰۱/۹۵

شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۹۶۹۸۷

Centre d'études pour l'élaboration de manuels d'enseignement des sciences humaines dans les universités "SAMT", Centre de recherche et de développement des sciences humaines

Le renouveau de la critique littéraire en France

Nasrine KHATTATE (Professeur à l'Université de Shahid Beheshti) et Jaleh KAHNAMOUPOUR (Professeur à l'Université de Téhéran)

Première édition: Printemps 1394/2015

Tirage: 500

Prix: 85000 Rials

Typographie, lithographie et impression: SAMT

نشانی ساختمان مرکزی: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، غرب پل یادگار امام (ره)، رویه‌روی پمپ گاز، کدپستی: ۱۶۴۳۶ تلفن: ۰۲-۴۴۲۴۶۲۵۰۲ info@samt.ac.ir www.samt.ac.ir

قیمت: ۸۵۰۰۰ ریال. در این نوبت چاپ قیمت مذکور ثابت است و فروشندگان و عوامل توزیع مجاز به تغییر آن نیستند.

هر شخص حقیقی یا حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر، نشر یا پخش یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ نماید، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

Toute représentation, traduction, adaptation ou reproduction, même partielle, par tous procédés, en tous pays, faite sans autorisation préalable du SAMT est illicite et exposerait le contrevenant à des poursuites judiciaires.

سخن «سمت»

یکی از هدفهای مهم انقلاب فرهنگی، ایجاد دگرگونی اساسی در دروس علوم انسانی دانشگاهها بوده است و این امر، مستلزم بازنگری منابع درسی موجود و تدوین منابع مبنایی و علمی معتبر و مستند با در نظر گرفتن دیدگاه اسلامی در مبنایی و مسائل این علوم است.

ستاد انقلاب فرهنگی در این زمینه گامهایی برداشته بود، اما اهمیت موضوع اقتضا می کرد که سازمانی مخصوص این کار تأسیس شود و شورای عالی انقلاب فرهنگی در تاریخ ۶۳/۱۲/۷ تأسیس «سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها» را، که به اختصار «سمت» نامیده می شود، تصویب کرد.

بنابراین، هدف سازمان این است که با استمداد از عنایت خداوند و همت و همکاری دانشمندان و استادان متعهد و دلسوز، به مطالعات و تحقیقات لازم پردازد و در رشته های مختلف علوم انسانی به تألیف و ترجمه منابع درسی اصلی، فرعی و جنبی اقدام کند.

دشواری چنین کاری بر دانشمندان و صاحب نظران پوشیده نیست و به همین جهت مرحله کمال مطلوب آن باید به تدریج و پس از انتقادات و یادآوریهای پیاپی از باب نظر به دست آید. انتظار دارد که این بزرگواران از این همیاری و راهنمایی دریغ نورزند و با پیشنهادهای اصلاحی خود، این سازمان را در اصلاح کتاب حاضر و تدوین دیگر آثار مورد نیاز جامعه دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران یاری دهند.

کتاب حاضر برای دانشجویان رشته زبان و ادبیات فرانسه در مقاطع تحصیلات تکمیلی به ویژه مقطع دکتری برای استفاده در دروس «نقد ادبی» تدوین شده است. امید است علاوه بر جامعه دانشگاهی، سایر علاقه مندان نیز از آن بهره مند شوند.

Table des matières

Introduction	1
Chapitre I : Où Va La Critique Thématique ?	7
I.1 Filiation entre trois figures de la critique thématique	8
I.2 Michel Collot et la réhabilitation de la critique thématique	13
I.3 Michel Collot : portrait et parcours	20
I.3.1 La double face de Collot : essayiste et poète	21
I.3.2 Faire corps avec le paysage	26
I.4 Structure d'Horizon	33
Chapitre II : Le cheminement de la critique thématique vers la géocritique	45
II.1 Le tournant spatial en littérature	47
II.2 La promotion de l'espace : dimensions sociale et littéraire	53
II.3 Géographie de la littérature	67
II.4 La géocritique et ses différentes acceptions	71
II.5 Géopoétique	87
II.5.1 Géopoétique de Michel Deguy	88
II.5.2 la géopoétique de Kenneth White	93
Chapitre III : La mythocritique et l'imaginaire	102
III.1 Du père fondateur de l'imaginaire à l'animateur de la mythocritique	103
III.2 Mythocritique et mythanalyse	110
III.3 Mythocritique et analyse structurale du texte	113
III.4 Mythocritique et la littérature comparée	116
Chapitre IV : Le renouveau dans la psychanalyse littéraire: l'imaginaire et ...	120
IV.1 Du côté du sujet et du langage	122
IV.2 Lacan et la psychanalyse du signifiant	123
IV.2.1 Lacan et le « stade du miroir »	124
IV.2.2 Lacan et « cet objet du désir, objet perdu »	127

IV.2.3 Le problème du métalangage: de Lacan à Michel Arrivé	129
IV.2.4 Lacan et les rapports entre la psychanalyse et la poétique	134
IV.3 De la psychanalyse à la textanalyse	142
IV.3.1. La notion de textanalyse et la lecture sans écrivain chez Jean ...	144
IV.3.2 Héléne Cixous et la lecture féminine du texte	147
IV.3.3 Héléne Cixous et « Le Rire de la Méduse »	148
IV.3.4 Les femmes, victimes d'Apartheid	150
IV.3.5 Paul Bénichou et la lecture psychanalytique de la vision du monde	152
Chapitre V: La sociocritique: survie ou renouvellement?	155
V.1 Postérité de la sociocritique: les grandes figures	155
V.2 Evolution de la sociocritique vers l'analyse du discours	159
V.3 Différentes tendances de la sociocritique	162
Chapitre VI: Esthétique de la réception	175
VI.1 L'École de Constance et Horizon d'attente	177
VI.1.1 Hans Roberts Jauss	178
VI.1.2 W. ISER : interaction entre le texte et le lecteur	184
VI.2 D'autres orientations	196
VI.3 D'autres Regards : Michel Charles et le lecteur modèle	203
VI.4 Umberto Eco et le lecteur critique	205
Chapitre VII: Barthes après Barthes	208
VII.1 Le roman de Roland Barthes	210
VII.2 Barthes et le discours affectif sur l'image	213
VII.3 Barthes face aux critiques des scientifiques	215
VII.4 Barthes et la confusion des concepts	216
VII.5 Barthes à la recherche des sens pluriels	219
VII.6 Barthes: critique-écrivain ou écrivain-critique?	221
VII.7 Barthes et la critique des écrivains	223
VII.8 Héritage de Barthes	226
Chapitre VIII: La littérature: une expérience du langage	228
VIII.1 La poétique et la littérarité : de Jakobson à Riffaterre	229
VIII.2 Du dialogisme à l'intertextualité : de Michail Bakhtine à Julia Kristeva	233

VIII.3 Le dialogue entre les textes	236
VIII.4 Le principe sémiologique et l'analyse structurale des textes	239
VIII.5 La sémiotique actuelle en France	244
VIII.6 Le rapport entre le dialogue des textes et leur réception par le lecteur	264
VIII.7 Michaël Riffaterre, l'intertexte et la réception du lecteur	265
VIII.8 La rhétorique et le discours littéraire	266
VIII.9 La pragmatique et le discours littéraire	270
Conclusion	274
Annexe	279
Bibliographie	287

www.ketab.ir